

Aan de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Ons kenmerk :
Datum : 4 februari 2009

Ref. : H.W.M. Wouters
Tel. : 073-6159770
Fax :
E-mail : e.wouters@s-hertogenbosch.nl

Onderwerp : Aanbieding onderzoeksrapport 'Afvalkosten gemeente 's-Hertogenbosch'

Geachte raad,

De Rekenkamercommissie 's-Hertogenbosch heeft onderzoek verricht naar de afvalkosten van de gemeente 's-Hertogenbosch. Hierbij bieden wij u het onderzoeksrapport aan.

De Rekenkamercommissie wilde met dit onderzoek uw raad inzicht verschaffen in de afvalkosten en de budgetten van de afvalstoffendienst. De commissie concludeert dat de afvaltarieven voor de burger ten opzichte van andere gemeenten gemiddeld zijn en dat de afvalstoffendienst goede prestaties levert. De afvalstoffendienst heeft intern de administratie op orde en de benodigde informatie beschikbaar. De dienst beheerst de kosten en heeft er vol op gestuurd om binnen bestaande budgetten de kosten voor de nieuwe huisvesting te kunnen dekken. De positie van het afvalstoffenbedrijf in de totale besturing van de gemeentelijke organisatie is echter in onze ogen niet duidelijk, de financiële informatie naar uw raad is versnipperd en u hebt geen volledig overzicht.

Voor de bespreking in uw raad lijken ons de volgende punten belangrijk.

1. (Volledig) inzicht in de kosten

Het ontbreekt uw raad aan een omvattend inzicht in de afvalkostenontwikkeling om goed te kunnen controleren en (bij)sturen. De informatie in de voorjaarsnota, begroting en jaarrekening is daarvoor te beperkt en te weinig integraal opgezet. In de begroting en de jaarrekening wordt alleen in algemene bewoordingen ingegaan op de cijfers. Dit ondanks het feit dat er grote bedragen of grote verschillen zijn ten opzichte van de begroting of de vorige jaarrekening mee gemeoid zijn. Zo was ten opzichte van de begroting steeds sprake van grote voordelen: € 1 miljoen in 2006, € 1,7 miljoen in 2007 en ook over 2008 wordt een substantieel voordeel verwacht. Gedurende het begrotingsjaar is uw raad tussentijds niet geïnformeerd over verwachte meevallers. U krijgt niet het zicht op de onderbouwing van de afvalbegroting als geheel en de verbanden met de ontwikkeling van de reserves van de dienst.

2. Positie afvalstoffendienst

De positie van de afdeling afvalstoffendienst is in de praktijk niet duidelijk: het is een onderdeel van de gemeentelijke organisatie, maar in de praktijk zelfstandig functionerend bedrijf, met een beperkte informatiestroom richting college en uw raad.

Daarmee is de mogelijkheid om te sturen en toezicht te houden vanuit de raad te beperkt.

3. Voorzichtige ramingen

Een andere conclusie uit het onderzoek is dat de budgetten in de afvalbegroting erg voorzichtig geraamd zijn. Jaarlijks zijn er flinke overschotten. De vraag is of de begroting niet té ruim is opgesteld en of bij de kostenramingen voor nieuw beleid niet te veel van het meest ongunstige scenario wordt uitgegaan.

4. Versnipperde informatie – geen integrale afweging

De financiële informatie over afval komt versnipperd bij de gemeenteraad. Er is geen volledig overzicht. Uw raad kan voorstellen en besluiten daardoor niet altijd goed doorgronden. Door het product afval als vanzelfsprekend te beschouwen als een 'gesloten huishouding', waarbij winsten automatisch in de reserves worden gestort, wordt het onderdeel afval in de raad niet integraal afgewogen.

Aanbevelingen

De Rekenkamercommissie doet twee aanbevelingen, die u in uw besluitvorming kunt betrekken. Ten eerste: verbeter de informatievoorziening naar het gemeentebestuur, zodat het college en uw gemeenteraad periodiek die informatie ontvangen die nodig is om beter te kunnen sturen en controleren. Gezien de grootte van de bedragen gaat het in ieder geval ook om cijfers én om een toelichtende analyse van de beleidsrelevante onderdelen kosten, risico's, milieu en service.

Ten tweede: zorg er voor dat er vanuit het bestuur een meer sluitend systeem van sturing en toezicht komt. Zo kan worden voorkomen dat (zoals in de huidige situatie) blijvend op twee gedachten wordt gehinkt: de afvalstoffendienst als formeel onderdeel van de gemeentelijke organisatie, maar staat in de praktijk buiten de in de gemeente gebruikelijke begrotings- en verantwoordingscyclus. Dit zonder een andere vorm van sturing en toezicht. De Rekenkamercommissie adviseert een discussie in de gemeenteraad voor te bereiden over hoe een dergelijk systeem van sturing en toezicht er moet komen uit te zien.

De Rekenkamercommissie is graag bereid om een nadere toelichting te geven op conclusies en aanbevelingen. Wij wensen u veel succes toe bij de bespreking van het rapport.

Met vriendelijke groet,

Namens de Rekenkamercommissie 's-Hertogenbosch,

Drs. R.C.D. Bernds MPA, voorzitter